

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Тікбұрышты параллелепипедтің көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді шығару / Жер серіктері

ЖАРИЯЛАНДЫ
02.05.2021

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/95734/>

Түркістан облысы

Арыс қаласы

С.Сейфуллин атындағы жалпы білім беретін мектебі

Бастауыш сынып мұғалімі

Бимурзаева Райхан Бейшеневна

Бөлім:	4(В) — бөлім. ЕСЕПТЕР. Ортақ тақырып: «Ғарышқа саяхат»			
Педагогтің аты-жөні	Бимурзаева Райхан Бейшеневна			
Күні:				
Сынып: 4 «Ә»	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	Тікбұрышты параллелепипедтің көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді шығару / Жер серіктері			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	4.5.1.5 тікбұрышты параллелепипедтің (кубтың) көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдау және шығару;			
Сабақтың мақсаты	тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формуласын біледі. тікбұрышты параллелепипедтің (кубтың) көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді шығарады. тікбұрышты параллелепипедтің (кубтың) көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдайды және шығарады. .			
	Сабақтың барысы			
Сабақтың кезең уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар

<p>Сабақтың басы</p>	<p>«Зейінін шоғырландыру» «Оқимыз, үйренеміз, жалықпаймыз, Білімнің шыңына біз шарықтаймыз!» Жердің жасанды серігі (ЖЖС) - Жерді айналып жүретін ғарыштық ұшу аппараты.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin: 10px 0;"> <p>(АҚШ, Ресей).</p> </div> <p>Өзектендіру.№2 Шкафтың үш өлшемін атап, көлемін есепте.</p> <p>Шешуі: $V=90 \cdot 90 \cdot 89=720\ 900(\text{см}^3)$ Оқу мақсатын таныстыру -№2 тапсырмада біз қандай фигураларды қарастырдық? -(Тікбұрышты параллелепипед) — Біз тікбұрышты параллелепипедтің көлемін таба аламыз ба? (Иә) -Текшенің көлемін таба аламыз ба? (Иә) Оқу мақсаты:тікбұрышты параллелепипедтің көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдау және шығару.</p>	<p>Оқушылар сабақ тақырыбымен, мақсатымен танысады.</p>	<p>ҚБ: 1-10 балдық жүйе</p> <p>ҚБ: 1-10 балдық жүйе</p>	<p>Психологиялық ахуал.</p> <p>Алдыңғы білімді еске түсірутапсырмалары.</p> <p>Оқылым, жазылым тапсырмалары.</p>
<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Жаңаныашу.</p> <p>Түсіндіре отырып алғашқы бекіту. №3 Параллелепипед пен текшенің көлемін есепте.</p> <p>Тікбұрышты параллелепипедтің көлемі мынаған тең: $V=12 \cdot 3 \cdot 5=180 (\text{см}^3)$ Текшенің көлемі мынаған тең: $V=2 \cdot 2 \cdot 2=8 (\text{см}^3)$ Жаңаны қолдану. №4 Суретті қарап, тапсырманы орында. а) Параллелепипедтің барлық көрінбейтін қырларын ата. Шешуі: DA DL CD</p> <p>2) Қырларының ұзындығы белгілі: $AB=3 \text{ см}, BC= 6 \text{ см}, BN=4 \text{ см}.$ ML, LK, CK қырларының ұзындықтарын атаңдар. ($ML= BC= 6 \text{ см}, LK= AB=3 \text{ см}, CK = BN=4 \text{ см}.$) Ә)</p> <p>Берілген геометриялық өлшемдерін атаңдар. (Ұзындығы - 11 см, ені - 4 см, биіктігі - 6 см. Текшенің қабырғалары - 4 см). Тікбұрышты параллелепипедтің көлемі мынаған тең: $V=11 \cdot 4 \cdot 6=264(\text{см}^3)$ Текшенің көлемі мынаған тең: $V=4 \cdot 4 \cdot 4=64(\text{см}^3)$ №6 Параллелепипедтің көлемі 64 см³, ені 4 см, биіктігі 2 см. Осы параллелепипедтің ұзындығы 3 см-ге кішірейтілді. Алынған параллелепипедтің көлемін анықта. Шешуі: $V= a \cdot b \cdot h$ $a= V : (b \cdot c) = 64 : (4 \cdot 2) =8 \text{ см}$ $8 \text{ см} - 3 \text{ см} = 5 \text{ см}$ $V= a \cdot b \cdot c = 5 \cdot 4 \cdot 2=40 \text{ см}^3$ №6Ә тапсырмада басқа қабырғасын бірнеше см-ге қысқартып, есептің шартын өзгертіп және есепті қайтадан шығарады</p>	<p>Саралау тәсілі«Тапсырма» арқылы іске асады. Кейбір оқушыға қосымша сұрақтар беріледі.</p> <p>Дескриптор Тікбұрыш-ты параллеле-пипедтің көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдайды және шығарады</p>	<p>ҚБ: 1-10 балдық жүйе.</p>	<p>Оқылым, жазылым тапсырмалары.</p>

Соңы	<p>Өткенмен жұмыс.№7 Топтық жұмыс</p> <p>Математика күнделікті өмірде №8 Экскаватор ұзындығы 54 м, ені 2 м және тереңдігі 3 м шұңқыр қазуы тиіс. а) Экскаватор қанша көлемде топырақ алып шығуы тиіс? $V=54 \cdot 2 \cdot 3 = 324 \text{ м}^3$ ә) Егер шөмішінің көлемі 6м³ болса, шөміш қанша рет топырақ көсіп алуы тиіс? $324:6=54$</p> <p>Сен зерттеушісің, №9 Болат қабырғалары 8 см шаршы пішінді парақты екі тіктөртбұрышқа бөлді. Бұл тіктөртбұрыштың біреуінің периметрі 22 см-ге тең. Екіншісінің ауданы нешеге тең? Шешуі: Оның бір қабырғасы белгілі 8 см, периметрі белгілі 22 см. Осыдан белгісіз қабырғасын табады. Ол үшін тіктөртбұрыштың периметрін табу формуласын қолданады. $(8 + b) \cdot 2 = 22$, бұдан белгісіз қабырға $b = 3 \text{ см}$ екені шығады. Екінші тіктөртбұрыштың белгісіз қабырғасын табады, ол $8 \text{ см} - 3 \text{ см} = 5 \text{ см}$. Тіктөртбұрыштың ауданын табу формуласы бойынша белгісіз ауданды табады: $S = 8 \cdot 5 = 40 \text{ см}^2$.</p>	<p>Дескриптор тікбұрышты параллеле-пипедтің көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдайды және шығарады</p>	<p>ҚБ: 1-10 балдық жүйе</p> <p>ҚБ: 1-10 балдық жүйе</p> <p>ҚБ: 1-10 балдық жүйе</p>	<p>Оқылым, жазылым тапсырмалары.</p>
Кері байланыс	<p>Ауызша. Бүгінгі сабақта не үйрендің? Сабақтағы қай тапсырма сен үшін қызықты болды? Үй жұмысы: , №10</p>			

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.